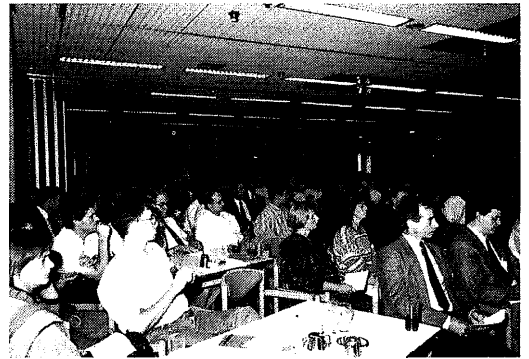
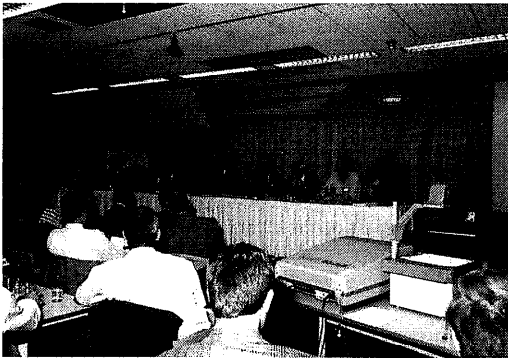

GROEPSHUISVESTING ZEUGEN NIET RIJP VOOR PRAKTIJK

dr.ir. Leo den Hartog, directeur PV

Op een studiedag, georganiseerd door de werkgroep "Groepshuisvesting Zeugen", is de stand van zaken van het onderzoek besproken. Ook ervaringen uit de praktijk kwamen aan de orde. De sector was op de studiedag breed vertegenwoordigd. Aanwezig waren varkenshouders, fabrikanten, voorlichters en dierenartsen. De tegenstellingen bleken groot te zijn. Toch kwam er tijdens de dag een goede discussie op gang. De conclusie daaruit was, dat er nog veel onderzoek nodig is, voordat toepassing van groepshuisvesting voor zeugen op grote schaal in de praktijk verantwoord mogelijk is.

Op 15 juni j.l. heeft de werkgroep "Groepshuisvesting Zeugen" een studiedag georganiseerd waar onderzoeks- en praktijkervaringen gepresenteerd werden. In totaal 250 mensen bezochten de bijeenkomst. De werkgroep "Groepshuisvesting Zeugen" heeft tot taak het onderzoek naar groepshuisvesting van zeugen te coördineren en te stimuleren. De bedoeling is om in 1992 aan te kunnen geven welke vormen van groepshuisvestingssystemen voor dragende zeugen en eventueel ook voor zeugen in andere fasen van de reproductiecyclus goed functioneren en economisch acceptabel zijn. In de werkgroep zijn vertegenwoordigd: Proefstation voor de Varkenshouderij, Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek (IVO), Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen (IMAG), IKC afdeling Varkenshouderij, Faculteit Diergeneeskunde en Landbouwwuniversiteit.

Bedrijfssystemen

In de praktijk worden momenteel verschillende huisvestingssystemen voor dragende zeugen

toegepast. Op het Proefstation voor de Varkenshouderij is onderzoek gedaan naar de verschillen tussen dragende zeugen in de voerligbox, aangebonden of in een groep met een voerstation. Aangehouden is, dat wat betreft het optreden van stereotyp gedrag van de dieren de drie varianten niet van elkaar verschillen. Wat betreft gezondheid van de dieren, technische resultaten, arbeidsbehoefte en ergonomie blijft het groepshuisvestingssysteem achter in vergelijking met het voerligboxsysteem.

Bij de geïntegreerde bedrijfsvorm (IMAG) bevinden guste, dragende en zogende zeugen zich gedurende hun hele productieve leven in één groep, waarbij gebruik gemaakt kan worden van automatiseringsmogelijkheden. Voordat tot toepassing in de praktijk overgegaan kan worden is verdere ontwikkeling nodig.

Bij de gefaseerde bedrijfsvorm (IVO) worden zeugen in de verschillende produktiestadia gescheiden gehuisvest. Dat wil zeggen aparte ruimtes voor te dekken zeugen, drachtige zeugen en lakterende zeugen. Het gefaseerde sys-

teem vraagt meer van het vakmanschap van de varkenshouder dan bij individueel gehuisveste zeugen.

Onderzoekservaringen

Ten aanzien van hokontwerp en manier van voerverstrekken werden de ervaringen weergegeven. Het blijkt dat er behoefte is aan meer informatie over het functioneren van voermethoden, waar zeugen gelijktijdig kunnen eten (in tegenstelling tot het voerstation). Bij de bestuuring van gezondheid en gedrag van zeugen in groepshuisvesting blijkt, dat agressief gedrag zoals bijvoorbeeld klingbijten veelvuldig voorkomt. Klauwafwijkingen zoals kloven en zoolen wandscheuren, met als gevolg kreupelheid, vormen ook een punt dat in het kader van groepshuisvesting nader onderzoek vereist.

Ten aanzien van arbeid werd gesteld, dat meer onderzoek nodig is voordat groepshuisvesting op grote schaal geïntroduceerd kan worden. Hierbij wordt ook gedacht aan de ontwikkeling van hulpmiddelen (onder andere management-ondersteunende systemen) die de varkenshouder helpen bij de bedrijfsvoering.

Ook werd nader ingegaan op de mogelijkheid van groepshuisvesting in de dek- en kraamfase. Voor de dekfase wordt gezocht naar hulpmiddelen om bronst en inseminatiemoment nauwkeurig te bepalen. Onderzoek naar het verplaatsingsmoment naar de stal voor drachtige zeugen wijst uit, dat overplaatsing in de eerste week slechtere bevruchtingsresultaten geeft dan na 4 weken verplaatsen. Het onderzoek naar groepshuisvesting in de kraamperiode concentreert zich op twee lijnen. De ene gaat uit van een kraamfase waarbij de biggen tot spenen in het kraamhok blijven, terwijl de zeug het kraamhok kan verlaten. De andere lijn beperkt de vrijheid van de biggen alleen gedurende de eerste levensweek. Nadien kunnen deze het werpnest verlaten en gebruik maken van de hele kraamafdeling.

Ervaringen in de praktijk

Door de heer Kon, varkenshouder in Tricht en door de maatschap Van den Broek en De Vries uit Hilvarenbeek werden positieve en negatieve ervaringen met groepshuisvesting naar voren gebracht. Als positieve ervaringen werden door hen onder andere genoemd:

- positieve uitstraling naar de buitenwereld
- minder gebonden zijn aan aantal ligplaatsen
- rustige zeugen

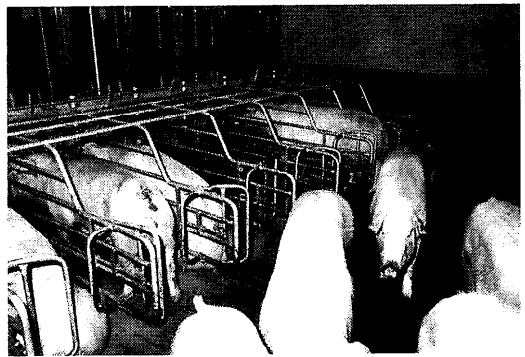
Als negatieve ervaringen werden genoemd:

- moeilijker contróle
- meer vulvabeschadigingen
- onrust bij wisseling in de groep
- hogere infectiedruk

Discussie

Samenvattend kwam aan het eind van de dag naar voren, dat groepshuisvesting van zeugen niet rijp is voor de praktijk. Onderzoeks- en praktijkervaringen hebben laten zien, dat meer onderzoek naar groepshuisvesting nodig is, voordat toepassing op grote schaal in de praktijk verantwoord is. Het is belangrijk, om niet alleen het systeem van in groepen gehuisveste zeugen met een voerstation verder te optimaliseren, maar om ook onderzoek naar andere systemen van groepshuisvesting uit te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan kleine of grote groepen met gelijktijdige voerverstrekking met of zonder individuele dierherkenning.

Het verslag van de studiedag, waarin alle inleidingen zijn weergegeven, kan door abonnees kosteloos aangevraagd worden door invulling van het antwoordkaartje. Niet-abonnees kunnen het verslag in hun bezit krijgen door overmaking van f. 7,50 (f. 15,— voor buitenlandse betalingen) op gironummer 51.73.462 van het Proefstation voor de Varkenshouderij, onder vermelding van P 3.53.

Zelfsluitende voerligboxen: een mogelijk alternatief voor groepshuisvesting